

[Aksel Larsen.]

betyder ikke, at jeg afviser dansk tilslutning til et bredere markedsarrangement end de bestående. Det betyder heller ikke, at mine betænkeligheder ville være uovervindelige, hvis de nordiske lande optrådte i absolut fællesskab og under den ufravigelige betingelse, at det frie nordiske marked, der er skabt, ikke må begrænses, men skal kunne videreudbygges, selv om de nordiske lande kom ind i fællesmarkedet.

Jeg er af den opfattelse, at de nordiske lande burde forene sig først, gerne opbygge en reel økonomisk og handelspolitisk union og derefter tilslutte sig et større, et bredere europæisk markedsområde. Det, der nu er under udvikling, synes at tendere i den modsatte retning.

Hvis regeringen gør, som den her har bebudet, bør den ikke være nøjsom og sige, at den vil tilstræbe eller lægge særlig vægt på at bevare det frie nordiske marked. Den bør gøre bevarelsen af dette frie nordiske marked til en betingelse, som fællesmarkedet må være klar over fra første færd.

Jeg kan, som det fremgår af det sagte, ikke tilråde regeringen at indgive ansøgning, oven i købet uforbeholden ansøgning, om optagelse af forhandlinger om medlemskab. Jeg kan anbefale den at medvirke til at undgå en fortsat og skærpet markedsopdeling i Europa. Midlet hertil må være en konstruktiv markeds- og handelspolitik.

Først og fremmest må det økonomiske samarbejde mellem de nordiske lande styrkes. Dernæst må samarbejdet inden for EFTA yderligere udbygges. Regeringen bør stræbe efter, at Norden og EFTA samlet optager forhandlinger med andre europæiske markedsområder — altså ikke blot fællesmarkedet, men også Østeuropa — om en friere handelspolitik i hele Europa og om en styrkelse af verdenshandelen, ikke mindst med udviklingslandene. Deltagelse i et eventuelt bredere europæisk markedsarrangement, som ikke bør have karakter af en politisk union — og dette er jo i hvert fald tilsigtet med Romtraktaten — bør Danmark kun tilstræbe sammen med England og de nordiske lande.

Som man vil have forstået, anser jeg det for at være for tidligt for såvel folketinget som regeringen at handle i denne

sag. Problemerne er hverken undersøgt eller overvejet tilstrækkeligt. Det burde også være klart, at når Norge mener at kunne tillade sig og at have fordel af at vente, i hvert fald til den norske foreløbige regeringsrapport er suppleret og belyst med bemærkninger og kommentarer fra erhvervslivets organisationer, og når Sverige tager sig endnu længere tid til at overveje, om man overhovedet bør søge nogen løsere tilknytning til fællesmarkedet, så kan det ikke haste så forfærdeligt for Danmark. Hvorfor i alverden har man så kissetravlt? Den store, den afgørende beslutning skal først træffes, når forhandlingerne om 2, 3 eller måske flere år er ført til ende, og hvis der så viser sig muligheder. Men alene en beslutning om at ansøge om forhandlinger er af meget stor betydning og kan komme til at bestemme udviklingen for de kommende år. Jeg tilråder at vente.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 14.

Mødet udsat kl. 12⁷.

Mødet genoptaget kl. 14.

Forhandlingen genoptoges.

Hilmar Baunsgaard: Det siges jo ofte om os danske, at vi er rolige og besindige og ikke har anlæg for det teatraliske, som vi f. eks. mener nogle sydlændinge er præget af. Det er vist en karakteristik, som de fleste af os godt kan lide, og vi synes vel derfor også, at den passer på os.

I almindelighed er det vel også rigtigt, at vi søger at undgå de store overdrivelser og de kraftige reaktioner. Af en eller anden grund kniber det imidlertid, når vi beskæftiger os med den europæiske markedsituation. Såvel tilhængere som modstandere af fællesmarkedet har gennem årene forsøgt at dramatisere dels den øjeblikkelige situation, dels fremtidsudsigterne, ofte på en urealistisk måde. Det har derfor ofte været vanskeligt at få ørenlyd for nøgtern vurdering af plusser og minusser.